

GHEORGHE PARASCHIVA

GHEORGHE PARASCHIVA

RENAȘTEREA UNUI GIMNAZIU

MONOGRAFIA LICEULUI TEHNOLOGIC BRĂTIANU DRĂGĂȘANI

Editura UNIVERSITARIA

Craiova, 2019

Copyright © 2019 Editura Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PARASCHIVA, GHEORGHE

**Renașterea unui gimnaziu : monografia Liceului Tehnologic Brătianu
Drăgășani / Gheorghe Paraschiva. - Craiova : Universitaria, 2019**

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1509-0

37

© 2019 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Denumiri purtate

- 1919-1923** Gimnaziul Unirea Drăgășani
- 1923-1941** Gimnaziul Brătianu Drăgășani
- 1941-1944** Gimnaziul Teoretic Brătianu Drăgășani
- 1944-1948** Liceul Teoretic de băieți Brătianu Drăgășani
- 1948** (februarie-septembrie) Liceul Teoretic de băieți Gheorghe
Gheorghiu Dej Drăgășani
- 1948-1955** Școala medie tehnică viticolă Drăgășani
- 1955-1966** Centrul școlar agricol Drăgășani
- 1966-1974** Liceul Agricol Drăgășani
- 1974-1990** Liceul Agroindustrial Drăgășani
- 1990-1999** Grupul Școlar Agricol Drăgășani
- 1999-2012** Grup Școlar Brătianu
- 2012-** Liceul Tehnologic Brătianu

“La ceas aniversar, LA MULȚI ANI Liceului Tehnologic Brătianu. Eternă recunoștință tuturor celor care au ostenit și ostenesc la Altarul liceului, pentru ca elevii să primească lumină: Lumina Cărții. Și cum elevul primește lumina de la Lumină, înseamnă că dascălul (profesorul, învățătorul) în localitatea unde-și desfășoară activitatea, reprezintă lumina, cultura, moralitatea. De aceea li se cuvine tot respectul, așa cum învățătura și Sfânta Carte spun: Aduceți-vă aminte de învățătorii voștri, care v-au dat cuvânt de învățătură și urmați-le exemplul.

Forța învățământului este dată de ce se întâmplă cu majoritatea elevilor, nu de o minoritate a elevilor. Ținta nu este să producă olimpici, ci să ridice nivelul majorității elevilor.

LA MULȚI ANI și Dumnezeu să binecuvânteze osteneala elevilor și profesorilor Liceului Tehnologic Brătianu Drăgășani!”

Preot Liviu Rădulescu

Gimnaziul Unirea Drăgășani

Ministerul Cultelor și al Instrucțiunii Publice, prin Ordinul 103580/1919, delegă pe Gheorghe Sachelarie, preot la Parohia Adormirea Maicii Domnului din Drăgășani, să caute în Drăgășani un imobil care să poată servi ca local pentru gimnaziul ce urmează a se înființa, să se intereseze de prețul chiriei și de numărul de elevi ce, eventual, vor urma cursurile.

Preotul Gheorghe Sachelarie, om învățat, a reușit să atragă oamenii din fruntea orașului: preoții Simion Stănescu și S. Popescu, avocatul Adamache, directorul școlii de meserii I. Ghica, negustori și proprietari pentru eventuale liste de *subscripțiuni* în cazul în care ministerul nu va putea plăti chiria localului. Aceștia, printr-o scrisoare adresată ministerului la 15 Septembrie 1919, dau garanția funcționării gimnaziului, chiar de la început, în cele mai bune condiții:

“Domnule Ministru

În aceste vremuri când după realizarea idealului național, o supremă datorie de sincer patriotism ne obligă a face și culturalicește tot efortul necesar pentru a ne ridica la înălțimea evenimentelor zilei. În aceste timpuri de primenire socială când nevoia, obligă generațiunea de mâine, ca să fie cu mult mai pregătită sufletește în lupta pentru existență, grație bună voinței Dvoastră, s'a dispus a se înființa și în orașul Drăgășani – Vâlcea un gimnaziu în care copiii noștri să poată să-și lumineze mai bine mintea și să-și cultive mai mult sufletul.

Toți cetățenii din orașului Drăgășani și de prin împrejurimii luându-ne obligația de a da tot concursul necesar pentru ca Gimnaziul nostru să poată funcționa chiar de la început în cele mai bune condițiuni posibile, Își permit prin noi, mai jos subscrișii, Domnule Ministru, a vă prezenta prinosul lor de profundă recunoștință, dându-vă în același timp și asigurarea perfectului lor devotament. Petcu Ioan, M. Săndulescu, C. Stănescu, director I. Ghica, M. Mateescu, avocat C. Adamache, preot Gh. Sachelarie-Revizor eparhial, preot S. Popescu, R. Ștefan, preot Simion Stănescu, Ilie Brezea, Costică Gheorghiu, C. Predescu”.

Negustorul Costică Gheorghiu s-a obligat, în cel mai scurt timp posibil, să procure tot mobilierul necesar clasei I(bănci, catedră și tablă).

Ministerul a aprobat pentru primul an, numai o clasa cu 52 de elevi. Director a fost numit Gheorghe Sachelarie iar în funcția de secretar Sudițoiu Ioan.

Documentul ce marchează punctul de plecare al activității gimnaziului este dat de primul proces-verbal al consiliului profesoral, încheiat în ziua de 27 octombrie 1919:

“PROCES VERBAL

Astăzi 27 octombrie 1919, subsemnații profesori ai gimnaziului „Unirea“ din Drăgășani, întruniți în conferință și luând în considerare că școala noastră cu localul și mobilierul asigurat își are complet în același timp numărul de elevi cerut de regulament, am dispus deschiderea cursurilor pe ziua de 27 octombrie 1919.

Drept care am dresat prezentul proces-verbal astăzi 27 octombrie 1919.

Director,
Gheorghe Sachelarie
Revizor eparhial, Profesor

Profesori:
Alexandru Cernătescu
Elissa Rossignon
Olga Adamiade
Ioan Sudițoiu

Secretar,
Ioan Sudițoiu”

Cereri de înscriere pentru clasa I au fost foarte multe. De la început a existat dorința ca elevii să învețe într-o singură clădire. Singura școală din oraș, ce asigura condițiile ministerului, a fost școala primară de băieți din Piața Republicii. Dintre cele patru săli de clasă ale școlii, două au fost puse la dispoziția gimnaziului.

Pentru clasa I, planul de învățământ cuprindea obiectele: limba română, limba franceză, matematici, geografie, istorie, științe naturale, religie, desen, caligrafie, muzică și gimnastică.

Profesorii ce au predat *lecțiuni* la această clasă, au fost:

- Preot iconom stavrofor Sachelarie Gheorghe – 8 ore, profesor de religie și română.
- Cernătescu Alexandru – 8 ore, profesor de matematici, geografie și științe naturale.
- Rossignon Elissa – 3 ore, profesoară de limba franceză.
- Adamiade Olga – 4 ore profesoară de desen și caligrafie.
- Sudițoiu Ioan – 3 ore profesor de muzică și gimnastică.

Sachelarie Gheorghe a fost profesor până în 1948. În anul școlar 1947-1948 preda gratuit religia la Liceul Brătianu două ore: o oră la clasa a VI-a și o oră G.I.F.

Prin ordinul nr. 145198/3 Decembrie 1919, ministerul aprobă clasa ”I paralelă B” plătită din fondurile comitetului școlar. În cele două clase învățau 114 elevi.

În localul școlii primare de băieți, cursurile s-au desfășurat cu mare greutate în primul an. Vacanța de vară a anului școlar 1919-1920 aduce o veste proastă pentru elevii și profesorii gimnaziului. În noaptea de 17 August 1920, localul școlii primare arde într-un incendiu.

Gimnaziul Unirea se mută în anul școlar 1920-1921, clasa I (două clase) în localul primăriei, unde sala mare a fost împărțită în două printr-un paravan de scândură și clasa a II-a în casa moșierului Ștefan Filipescu.

În anii de după 1919, activitatea școlii a fost legată de destinul familiei Filipescu în trei momente: anul 1920, anul 1941 și anul 1956. Aceste momente sunt legate de testamentul lui Ștefan Filipescu din 27 Decembrie 1899. Fragmente din testament și cursul acestuia, sunt redade sumar:

“ ... După încetarea din viață și a scumpei mele soți voesc ca casele mele din Drăgășani să rămână comunei Drăgășani, făcându-se în el un azil pentru săracii acestei comune, servindu-se zilnic dormitul și hrana aceasta în perpetuitate. Pe frontispiciu se va pune tablă cu inscripțiunea “Azilul Ștefan și Alexandrina Filipescu”. Asemenea voiesc că tot după încetarea din viață a scumpei mele soți moșia mea Livezile din jud. Doljiu să rămână tot comunei Drăgășani ca din venitul ei să se întrețină susmenționat și din prisosință venitului fiecărui an să se constituie la maritajul a patru fete sărace pe fie care an ... Via părintească din dealul Oltului cu numirea de Monastirea dintr-un lemn, tot după moartea scumpei mele soțioare a se stăpâni de fratele meu Mihalache Filipescu...”. Este vorba de casele situate în Drăgășani pe strada Traian nr. 166, via din Zăvideni și moșia din Podari, județul Dolj.

Frații Gogu, Nicolae și Constantin atacă testamentul, după moartea lui Ștefan Filipescu.

La 6 aprilie 1925, Curtea de apel din Craiova decide definitiv moștenitoare pe Alexandrina Filipescu și calitatea de legătură particulară dintre Primăria orașului Drăgășani și casele din strada Traian. Alexandrina Filipescu moare la 4 Octombrie 1941.

La 14 Octombrie 1941 imobilul este rechiziționat de armată și transformat în “spital militar de zonă interioară”, aflat la dispoziția Marelui Stat Major.

De teamă ca neînființând azilul, testamentul cade și frații lui Ștefan Filipescu ar intra în posesia imobilului. La 28 noiembrie 1941, Primăria orașului Drăgășani dă Deciziunea nr. 15 prin care “Se aprobă a se înființa azilul de săraci”. Azilul trebuia să funcționeze după 1 aprilie 1942 pentru “săracii din această comună” care au peste 50 de ani, cărora li se vor da întreținerea completă(masă, dormit, lumină, încălzit și îmbrăcăminte), dar rămâne al armatei până în 1944.

Primarul Silviu C. Ionescu dă Deciziunea nr.16 din 15 Martie 1944 prin care “pregătirile de intrare în posesie și amenajarea localului pentru împlinirea scopului testat să se facă imediat ce ne va fi predate imobilul de către unitățile militare”.

La recensământul din 1942, imobilul din zid acoperit cu tablă compus din circa 10 camere și dependințe(evaluat la 2000000lei). Curtea imobilului avea un teren viran în suprafață de circa 2607 mp (evaluat la 521400 lei) cu vecinătățile: răsărit strada Traian, apus strada Carol, m-n D. Filipescu și m-zi Ion Ionescu Vâlcu și Alex Toth. Pe teren a fost până

în anul 1943 o pivniță și un chioșc care deservea pentru o popicărie și “luarea mesei în timpul verei”. În 1948, imobilul a fost naționalizat, a avut mai multe destinații printre care și cea de Casa de cultură. După 2010, frumoasa clădire a fost revendicată de familia Filipescu și în locul ei s-a construit actualul supermarket Profi.

Numărul foarte mare de elevi, condițiile provizorii oferite de cele două localități (primărie și casa moșierului Filipescu) și dorința tuturor de a avea un local propriu de școală au pus presiune pe minister.

Directorul gimnaziului, răspundea printr-o adresă Inspectorului Șef: “Din 1919, de la înființare, gimnaziul a funcționat prin diferite localități până în anul 1926, de când a început să funcționeze în localul propriu clădit de minister” (Vasile Vermeșanu 11 Martie 1929).

Clădirea

Localul gimnaziului Brătianu a fost construit începând cu anul 1923, de întreprinderea Antonio Copetti, pe terenul donat de Constantin I. Brătianu. Adresa strada dr. C. Angelescu nr. 5, o stradă nepietruită, impracticabilă pe timpul ploilor. În fața gimnaziului se afla o cărămidărie, cărămidar fiind Tache Enache. Gimnaziul deținea 5 pogoane de pământ în mahalaua Gârdești, teren dat anual în arendă.

Din cauza sărăciei, începând cu anul 1891, timp de aproape 10 ani, se produce marele exod al italienilor spre România. Antonio Copetti (născut în anul 1871), bunicul compozitorului Horia Moculescu, s-a stabilit la Râmnic în anul 1898 unde moare în anul 1942. S-a căsătorit cu Maria Ipavici, cu care a avut opt copii (trei băieți și cinci fete). Una din fete, Nidia studentă la Drept în anul doi, s-a măritat cu Nicolae I. Moculescu din Gușoieni și la 18 martie 1937 îl naște pe Horia Moculescu. Tatăl lui Horia, căpitan în cel de-al Doilea Război Mondial pe Frontul de Est, a fost decorat de două ori cu ordinul “Mihai Viteazul”. Pentru meritele lui, a fost acuzat de complot și condamnat la 42 de ani de temniță. (a făcut 9 ani, după eliberare n-a mai trăit decât șapte luni). Mama lui Horia a murit de cancer la 33 de ani în 1948. Moculescu C. Marin din Gușoieni născut în 1919, vărul lui Horia Moculescu, este înregistrat în matricola școlară a anului școlar 1932-1933 ca elev în clasa a II-a la Gimnaziul Brătianu.

Antonio Copetti, antreprenor și arhitect, ridică multe clădiri în Râmnicu-Vâlcea. Lucrările lui devin opere de artă, printre acestea se detașează: introducerea apei curente și a sistemului de canalizare din Râmnicu Vâlcea, noua clădire a Seminarului Teologic, casele Bărăției catolice, Casa Alexiu (fostul sediu al Poliției Rutiere), Colegiul Național Alexandru Lahovari (1911), fântâna cu bustul lui Constantin Brâncoveanu din fața Primăriei (1913).

Clădirea a fost proiectată ca pentru o construcție cu subsol, pater și un etaj. Pentru că nu existau fonduri suficiente și pentru un internat al elevilor, când s-a ajuns la acoperiș, ministerul a dispus să se mai ridice un etaj pentru dormitoarele elevilor. În procesul verbal de recepție parțială din 3 august 1924, comisia constata: “localul în ansamblul se prezintă construit destul de bine”. Recepția definitivă are loc pe 10 Octombrie 1925. A fost una din cele mai frumoase și mai înzestrate localități de acest fel din țară, dotată cu un bogat